

Teveel welvaart: arbeidsethos daalt

IN: ARBEIDSMARKT DOOR REDACTIE XPERTHR ACTUEEL OP 14 APRIL 2011

4

Het arbeidsethos daalt wanneer de bestaanszekerheid in een land stijgt. Mensen stellen werk dan minder centraal in hun leven en vinden andere dingen zoals vriendschappen belangrijk.

Dat blijkt uit onderzoek van Ferry Koster en Rudi Wielers, werkzaam bij respectievelijk de Erasmus Universiteit Rotterdam en de Rijksuniversiteit Groningen. Ze publiceerden er een artikel over in het [Tijdschrift voor Arbeidsvraagstukken](#).

Aanleiding

Volgens Ferry Koster zijn de recente pogingen van de overheid om mensen meer en langer aan het werk te krijgen de aanleiding van het onderzoek: 'Er komt een vergrijzingsgolf aan en de overheid probeert om de arbeidsparticipatie omhoog te krijgen. Maar tegelijkertijd zien we dat mensen niet meer, maar juist minder gaan werken. Vanuit dat perspectief gaat het dus de verkeerde kant op. Wij wilden onderzoeken hoe dat kan.'

Welvaart

Uit het onderzoek blijkt dat de wil om te werken (het arbeidsethos) daalt wanneer in een land de welvaart stijgt: 'Werk neemt dan een minder centrale plaats in. Mensen hechten meer waarde aan dingen buiten het werk: bijvoorbeeld consumptie, vrije tijd, familie en vrienden. Dit zou misschien te maken kunnen hebben met een bepaald verzadigingspunt: als de welvaart in een land een bepaald niveau heeft bereikt, dan zijn mensen nauwelijks meer gemotiveerd om meer en langer te werken. Hetzelfde effect vinden we bij individuen: tot een bepaald salaris zijn mensen geïnteresseerd om meer uren te werken voor meer loon, maar vanaf een bepaald punt vlakt dat effect af. In elk geval is duidelijk dat het arbeidsethos in Nederland een van de laagste van de westerse wereld is.'

Zelfontplooiing en plezier

Vervolgens zijn de onderzoekers verder gaan kijken: 'De rol van arbeid verandert blijkbaar, maar dan kun je nog een onderscheid maken tussen intrinsieke en extrinsieke motivatie. Onze verwachting was namelijk dat werk minder belangrijk wordt omdat mensen materiële beloningen minder belangrijk vinden, en tegelijkertijd een hoger belang hechten aan zaken als zelfontplooiing en plezier in het werk. Bewijs hiervoor hebben we niet kunnen vinden.' Een teleurstelling wil hij het niet noemen, maar Ferry Koster had wel meer verwacht van die intrinsieke motivatie. 'We weten niet goed hoe het komt. Het is in elk geval een goede reden om verder te onderzoeken.'

En nu?

De vraag is wat beleidsmakers hiermee kunnen. Als welvaart leidt tot minder arbeidsethos, moeten we misschien allemaal maar wat welvaart inleveren. Koster: 'Dat is natuurlijk onzin. De uiterste consequentie is dat je zegt dat mensen hun baan moeten inleveren om het arbeidsethos maar aan te wakkeren. Nee, ik denk dat beleidsmakers zich vooral van het volgende bewust moeten zijn: werk krijgt blijkbaar een minder belangrijke rol in de samenleving dan zij zich zouden wensen.'

Iets anders zou kunnen zijn dat bepaalde groepen extra gestimuleerd worden. 'Deeltijders, huisvrouwen, studenten en werklozen hebben wellicht een lager arbeidsethos omdat ze wat meer afstand hebben tot de arbeidsmarkt dan werkenden. Als het zo is dat hun arbeidsethos

Welke wetten wijzigen in 2018?

In het nieuwe jaar zijn er vanzelfsprekend weer aanpassingen in de wet- en regelgeving. Wat zijn de belangrijkste wijzigingen waar HR-professionals rekening mee moeten houden? In deze whitepaper aandacht voor de veranderingen in wet- en regelgeving.

Xpert HR Whitepaper

Download de whitepaper

MEEST GELEZEN

26 JANUARI 2018

HR Journaal over de nieuwe privacywetgeving

31 JANUARI 2018

Regelhulp moet organisaties duidelijkheid geven over privacywet

29 JANUARI 2018

Jurisprudentie | Moet werknemer zijn eigen verbeterplan maken?

13 FEBRUARI 2017

8 redenen om te daten met HR

lager is doordat zij zich aan hun situatie aanpassen, terwijl je het wilt verhogen, kun je nadenken over het vergroten van de mogelijkheden om toegang te krijgen tot betaald werk. Bied ze dan de mogelijkheid om hun huidige situatie te combineren met betaald werk.'

[Basti Baroncini](#), redacteur P&Oactueel.

Lees ook:

- > [Conservatief HR-klimaat](#)
- > [Het managen van oudere werknemers](#)

Lees meer over:

OVER AUTEUR

REDACTIE XPERTHR ACTUEEL

De redactie van XpertHR Actueel zorgt er gezamenlijk voor dat jij op de hoogte blijft van het laatste P&O-nieuws, de ontwikkelingen in het vakgebied en relevante jurisprudentie.

GERELATEERDE ARTIKELN

6 FEBRUARI 2018

Bedrijfsuitje naar Sint-Petersburg als nieuwe manier van belonen

6 FEBRUARI 2018

4 vragen over de relatie tussen beoordelen en belonen

6 FEBRUARI 2018

Hoogleraar Jan van Ours: 'Prestatieloon werkt beter als hele team meer krijgt'

4 REACTIES

AD op 18 APRIL 2011 10:56

Het arbeidsethos daalt wanneer de bestaanszekerheid stijgt. Het zou interessant zijn om eens te onderzoeken waarom er deskundigen zijn die zich hierover verbazen.

[BEANTWOORDEN >](#)

JOHAN op 19 APRIL 2011 13:26

Onderzoeken en controleren van 'wat iedereen altijd al dacht' ligt aan de oorsprong van onze beschaving, Ad. Niet zo zuur.

[BEANTWOORDEN >](#)

KRITISCHER 30'ER op 20 APRIL 2011 09:04

@auteur: Het onderzoek is op zichzelf interessant en nodigt mijn interesse uit hierover meer te weten.

Wat betreft de zin : een hoger belang hechten aan zaken als zelfontplooiing en plezier in het werk. Zou dit een verklaring kunnen zijn?

Er is simpelweg meer werkaanbod (dus keuze) mogelijk. Daarbij komt dat er steeds meer een situatie lijkt te ontstaan waarin samenwonenden beiden een baan hebben. De essentie van werk of arbeid verschuift mijns inziens. Waar voorheen de inkomensnoodzaak primair (of leidend) was, verschuift dit meer naar de behoefte tot sociale en maatschappelijke ontwikkeling. Dit maakt dat de drang naar meer vrije tijd niet zozeer een wens is, maar meer een gevolg van verschuiving in belangen.

[BEANTWOORDEN >](#)

JOOP SANDER FORTUYN op 24 APRIL 2011 22:21

Om straks als jongere werknemer nog normaal rond te kunnen komen moet je straks minimaal 50 uur per week werken met het huidige uurloon. Jongeren krijgen minimumloon zodat de duurdere werknemers betaald kunnen worden volgens de dure CAO-lonen! Tijd voor versoepeling van het ontslagrecht en loon naar werken! Dank u!

[BEANTWOORDEN >](#)

REAGEER

Ingelogd als Ferry Koster. [Uitloggen?](#)

Reactie

PLAATS REACTIE

Stuur mij een e-mail als er vervolgreacties zijn.

Snel naar

[Duurzame inzetbaarheid](#)

[Verzuim](#)

[Overzicht onderwerpen](#)

[Blog](#)

[Jurisprudentie](#)

[Praktijkvraag](#)

[Stelling](#)

Over XpertHR Actueel

[Auteurs en redactie](#)

[Contact](#)

[Klantenservice](#)

[Spelregels](#)

[Veelgestelde vragen over registreren](#)

[Nieuwsbrief](#)

Meer XpertHR

[XpertHR, de HR antwoordbank](#)

[XpertHR CAOresearch](#)

[XpertHR Checkit](#)

[XpertHR Juridisch Advies](#)

[HR Journaal](#)

Reed Business bv. Auteursrecht voorbehouden.

Op het gebruik van deze site zijn de volgende regelingen van toepassing: [Gebruiksvoorwaarden](#) en [Privacy Statement](#)